

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Ifølge § 5 i lov nr. 577 af 29. november 1978 om Grønlands hjemmestyre kan rigsmyndighederne efter forhandling med hjemmestyret ved lov bemyndige hjemmestyret til at overtage den regel-fastsættende myndighed for samt administrationen af et sagsområde eller en del af et sagsområde, der er nævnt i bilaget til loven. Tilskud til således overtagne sagsområder fastsættes ved lov.

Hjemmestyrelovens § 7 giver mulighed for, at også andre sagsområder end de, der er nævnt i bilaget, kan overtages af hjemmestyret efter reglerne i lovens § 5. Overførslen kan kun ske efter aftale mellem regeringen og hjemmestyret og skal ske ved lov. Afgørelsen af, hvorvidt et sagsområde kan overgå til hjemmestyret, træffes ud fra hensynet til rigsheden og til, at hjemmestyret får en udstrakt indflydelse på områder, der særligt berører grønlandske forhold.

Kommissionen om hjemmestyre i Grønland stillede i sin betænkning forslag om, at Den kgl. grønlandske Handels produktions- og salgsvirksomhed skulle overføres til hjemmestyret pr. 1. januar 1984. For så vidt angår den øvrige del af Den kgl. grønlandske Handels virksomhed forudsatte kommissionen, at denne blev overtaget efter produktions- og salgsvirksomheden, men kommissionen stillede ikke forslag til en tidsplan for overførslen, idet kommissionen fandt, at det burde være op til hjemmestyret at angive, hvorledes og i hvilken tidsfølge resten af Den kgl. grønlandske Handel skulle overføres.

Ved lov nr. 135 af 28. marts 1984 for Grønland om produktion og salg af grønlandske produkter – Folketingstidende 1983-84, 2. samling, sp. 652, 809, 1800 og 2274; Tillæg A, sp. 1233; Tillæg B, sp. 173; Tillæg C, sp. 63 – blev Den kgl. grønlandske Handels produktions- og salgsvirksomhed overført til hjemmestyret. Overførslen blev gennemført med virkning fra 1. januar 1985, idet der mellem regeringen og hjemmestyret var enighed om, at det af hensyn til en forsvarlig løsning af de praktiske problemer i forbindelse med overførslen var hen-

sigtsmæssigt, at overførslen først fandt sted til dete tidspunkt.

I overensstemmelse med hjemmestyrets ønske foreslås det i nærværende lovforslag, at den resterende del af Den kgl. grønlandske Handels virksomhed med virkning fra 1. januar 1986 overføres til hjemmestyret som nævnt i bestemmelsen i hjemmestyrelovens § 5. Samtidig foreslås det, at hjemmestyret overtager ansvaret for Grønlands vareforsyning, ansvaret for besejlingen til, fra og i Grønland, ansvaret for anlæg og drift af flyvepladser i Grønland tillige med tilskuddet til den interne flyvning i Grønland samt ansvaret for postbefordringen fra og i Grønland samt postbesørgelsen i Grønland.

I forbindelse med overførslen af de nævnte sagsområder vil det generelle tilskud, som i henhold til lov om tilskud til Grønlands hjemmestyre og de grønlandske kommuner ydes til hjemmestyret, blive søgt nedsat med et beløb svarende til statens mindreindtægter ved sagsområdernes overførsel. Lovforslag herom vil blive fremsat for folketinget, når forslaget har været behandlet af Grønlands landsting på dettes forestående efterårs-samling.

Som det er sket ved tidligere overførsler af sagsområder til hjemmestyret, vil de aktiver (bygninger, skibe, lagre, driftsmidler m.v.), der har tilknytning til Den kgl. grønlandske Handel, samt lufthavnene i Godthåb, Jakobshavn og Narsarsuaq og samtlige heliports i Grønland, blive søgt overført vederlagsfrit til hjemmestyret. Der vil pr. 31. december 1985 blive udarbejdet en refusionsopgørelse, hvorved staten refunderer hjemmestyret for alle kreditorer m.v., og hjemmestyret refunderer staten for alle debitorer samt kasse-, bank- og girobeholdninger m.v.

Som følge af de særlige bestemmelser i vedtægterne for Grønlandsfly A/S vedrørende overdragelse af selskabets aktier vil hjemmestyret ikke umiddelbart kunne overtage statens aktier i Grønlandsfly A/S. Statens engagement i selskabet vil således ikke blive berørt af hjemmestyrets overtagelse af Den kgl. grønlandske Handel. Det forud-